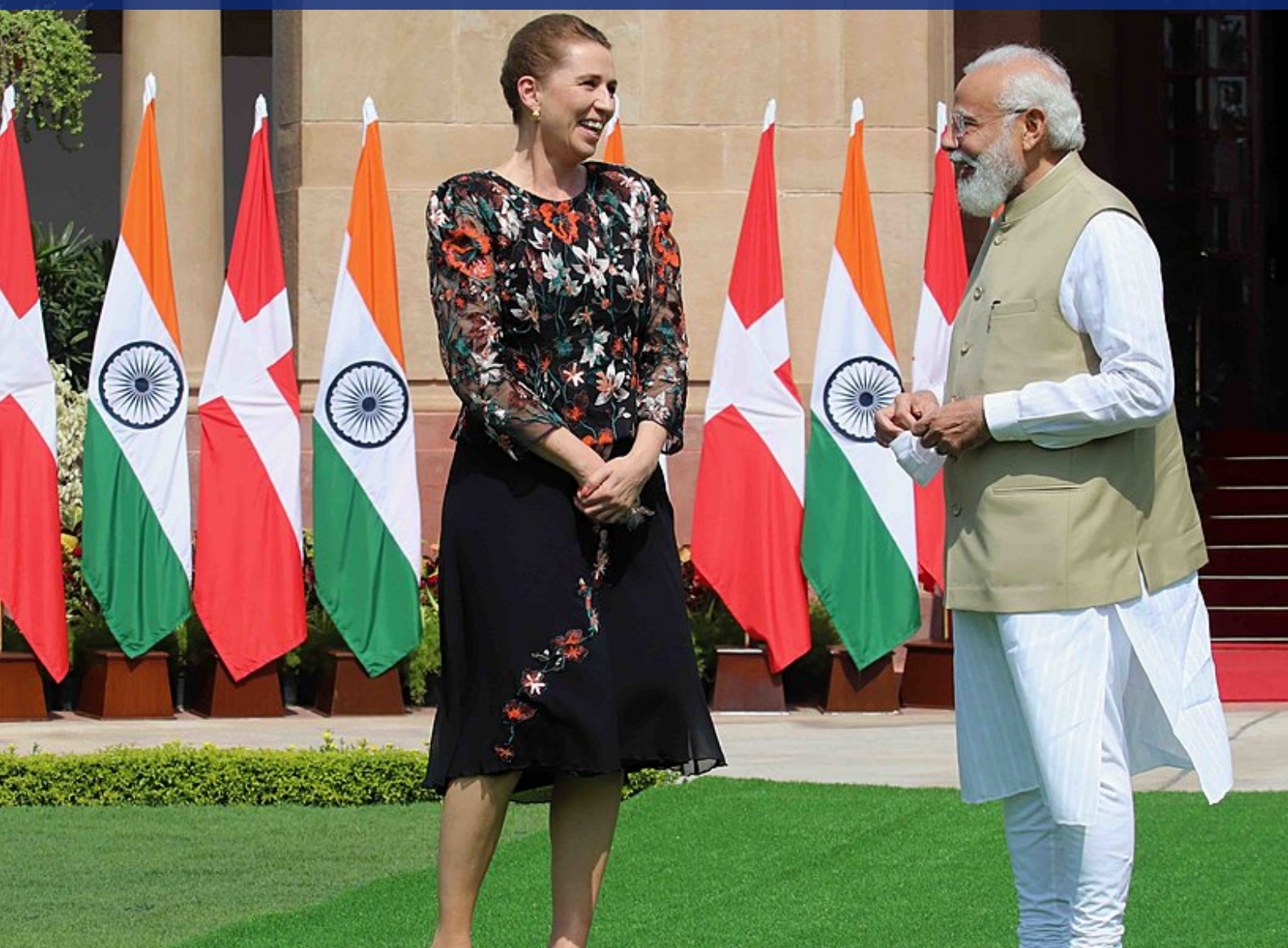

Megatrendsrapport

Indiens ændrede udenrigspolitik - fra alliancefri til multi-allieret

Julie Feldbæk Ranneries

Lars Bangert Struwe (red) november 2021

www.atlant.dk

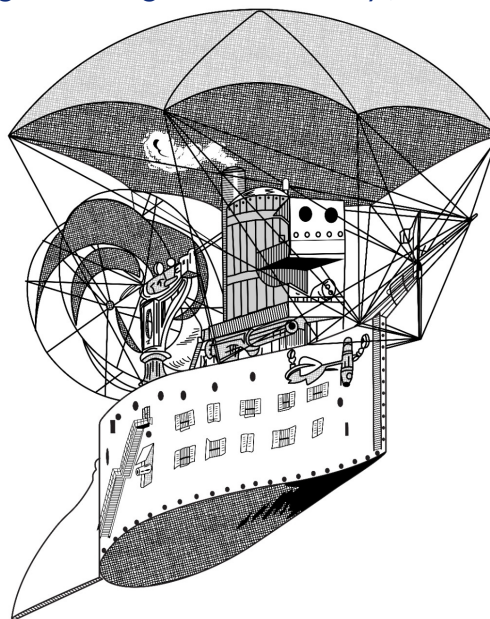
Kolofon

Denne rapport er en del af Atlantsammenslutningens arbejde med megatrends. Vi ser udviklingen i Indien som en megatrend - det vil sige en stor social, økonomisk, politisk, miljømæssig eller teknologisk forandring, der har en lang implikation, og som muligvis dannes over lang tid.

Den forandrede indiske udenrigspolitik er en megatrend, der vil påvirke en bred vifte af aktiviteter, processer og opfattelser både nationalt og internationalt over lang tid. Den er således med til at forme - og kan bruges til at beskrive de underliggende kræfter, der driver udviklingen. Denne nye udenrigspolitik bliver en af de afgørende faktorer i den stormagtskonkurrence, som vi ser i disse år.

Hvis ikke man analyserer megatrends, så ender man med bare at fremskrive fremtiden. Vores megatrendslogo er et "bombefly", som en tegner så sig det i 1880'erne.

Tegningen er en fremskrivning - i stedet for en analyse. Vi vil med megatrendsrapporter og -konferencer søge at analysere og ikke blot fremskrive.

Copyright
Atlantsammenslutningen
2021

1.udgave, 1. oplag, 2021

ISBN: 978-87-87008-88-4

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner eller virksomheder, der har indgået aftale med Copydan og kun inden for de rammer, der er nævnt i aftalen.

Indholdsfortegnelse

Dette er en Megatrendsrapport. den indgår i Atlantsammenslutningens fortløbende projekt om megatrends, der påvirker sikkerhedspolitik.

1. Indledning
2. Strategisk autonomi, multi-allieret og strategiske partnerskaber
3. Indiens regionale udenrigs- og sikkerhedspolitik
4. Indiens naboskab og sammenhængskraft i regionen
5. Indiens maritime sikkerhedskompleks og Kinas maritime silkevej
6. Det tættere sino-pakistanske forhold puster til gløderne
7. Konklusion
8. Litteraturliste
9. Foto
10. Noter
11. Forfatterne

Indledning

Indien gennemgår i disse år en udenrigs- og sikkerhedspolitisk forandring. Indien taler i dag højt om sine ambitioner om at være en ledende aktør i det internationale system, der ikke kun følger strukturer, men også er med til at forme dem. [1]

Den klassiske indiske udenrigspolitik, der i mange år efter sin selvstændighed var neutral, alliancefri og af nød tilpasset de udenrigspolitiske forhold, bliver i dag udskiftet med en udenrigspolitik, der baserer sig på strategiske og fleksible partnerskaber og koalitioner, der i højere grad er motiveret af og italesat som større internationale ambitioner. [2]

Udviklingen skal ses som en erkendelse af og et ønske om, at Indien er en stormagt, samt en fornyet erkendelse af, at *“autonomy has to be relative to India’s other goals [and] also to the different countries that are involved”*. [3]

Afvigelsen fra filosofien og strategien om alliancefrihed er ikke i sig selv en ny begivenhed. Dette sås bl.a. også efter Indiens nederlag til Kina i 1962 i krigen om den territoriale grænse ved Aksai-Chin - en konflikt, der i juni 2020 er genopblusset. I kølvandet på nederlaget indgik Indien eksempelvis en våbenhandelsaftale med USA.

Indledning

Selvom nedslagstidspunktet og nuancerne for Indiens brud med drømmen om alliancefrihed er omdiskuteret, hersker der i dag en udbredt enighed om, at Indien gennemgår en udenrigs- og sikkerhedspolitisk udvikling, og at denne udvikling er selvdreven frem for strukturelt tilpaset. Indien afviger i dag ikke fra sit tidligere ønske om alliancefrihed af nød, men derimod af ambitioner. [4]

Harsh V. Pant, en af Indiens førende udenrigs- og sikkerhedspolitiske eksperter, forklarede det ved et webinar afholdt af Atlantsammenslutningen således:

“India’s economic rise has had consequences when it comes to its foreign policy, India’s interests became global, India’s interests became more expansive, India became part of most of the global conversations”. [5]

Indien udgør verdens største demokrati, og er derfor også interessant for en værdibaseret dansk udenrigspolitik, der netop er regeringernes udenrigspolitiske fokus for 2021. Indien rummer samtidig et kæmpe potentiale for danske virksomheder og dansk erhvervsliv, og mange er allerede i Indien eller er på vej. [6] Dette ses eksempelvis ved det netop indgåede grønne strategiske partnerskab mellem Indien og Danmark.

Danmark er det første og hidtil eneste land, som Indien har indgået et grønt strategisk samarbejde med, og netop det samarbejde kan være døråbningen til mange flere muligheder både værdipolitisk og for dansk erhvervsliv. [7] Med de mange muligheder, som Indien rummer, er det for Danmark i dag derfor vigtigere end nogensinde at forstå de udfordringer, som Indien står overfor. Dette brief søger i kort form at beskrive Indiens udenrigspolitiske udvikling samt Indiens regionale udfordringer i dag.

Præsident Joe Biden har fokus på Indiens voksende indflydelse, og har udstukket en udenrigspolitik, der peger på en demokratiernes koalition, hvori Indien er et vigtigt medlem både praktisk og symbolsk.

Indledning

Udover samarbejdet i en koalition ser USA også Indien som en vigtig bilateral partner, fordi USA ser Indien som en “geopolitical balancer” over for Kina, og USA ser det derfor som værende i sin nationale interesse at styrke forholdet til Indien og være medvirkende til at fremme Indiens styrke i regionen. [8]

I de kommende år vil vi derfor sandsynligvis se et forbedret amerikansk-indisk partnerskab samtidig med, at forholdet mellem på den ene side Kina og Indien og på den anden side Kina og USA forværres. En tættere integreret relation mellem Indien og USA skal ikke forstås som en alliance. Det er et voksende strategisk partnerskab i en fleksibel multilateral tid. [9]

Rapporten bygger på Atlantsammenslutningens egen forskning og to offentlige webinarer afholdt i december 2020 og januar 2021 af Atlantsammenslutningen.

Redaktionen blev afsluttet inden statsminister Mette Frederiksens besøg i Indien. Besøget viser det markant øgede danske politiske fokus på Indien.

1

Strategisk
autonomi,
multi-allieret og
strategiske
partnerskaber

www.atlant.dk

Fra non-alignment og neutralitet til partnerskaber og multi-allieret

Indiens første premierministers Jawaharlal Nehrus (1889-1964) udenrigspolitiske eftermæle bestod i høj grad af filosofien om non-alignment - alliancefrihed - der indtil for få år siden udgjorde det vigtigste afsæt for at forstå Indiens udenrigspolitik.

Efter briternes tilbagetrækning i 1947 og i mange år frem blev filosofien om non-alignment forbundet med opfattelsen af strategisk autonomi, fordi Indien dermed ikke følte sig forpligtet til og begrænset af andre stater. Indien var af den opfattelse, at alliancer ville begrænse deres grundlæggende suverænitet som nyt selvstændigt land. Non-alignment og den deraf afledte opfattelse af strategisk autonomi var derfor længe det centrale og ufravigelige omdrejningspunkt i indisk udenrigspolitik. I dag har den forståelse ændret sig fundamentalt, og Indien ser i dag strategiske partnerskaber som absolut essentielle for sit udenrigspolitiske handlerum og dermed strategiske autonomi.

Fra sin indsættelse i 1947 til sin død i 1964 udbredte og formede Nehru Indiens institutioner med udgangspunkt i non-alignment for at beskytte Indiens begrænsede udenrigspolitiske handlerum. [10] Han så Indien som en global leder af den tredje verden legitimeret ved sin moralske styrke, og han forsøgte at beskytte Indiens suverænitet, frie valg og strategiske autonomi: *"Essentially, 'non-alignment' is freedom of action which is a part of independence"*. [11]

Strategisk autonomi, multi-allieret og strategiske partnerskaber

Indiens politiske ideologi og udenrigspolitiske udvikling centrerer sig i dag stadig om sin forståelse af strategisk autonomi, der for Indien er det vigtigste redskab og den ultimative opfattelse af suverænitet, man kan opleve. [12] Indiens udenrigspolitiske identitet tilbage i 1947 har stadig stor betydning for nutidens udenrigspolitiske identitet, og det er derfor vigtigt at forstå denne afgørende tid for at forstå Indien i dag.

Strategien om non-alignment blev senere erstattet af multi-alignment (multiallieret) og fleksible strategiske partnerskaber som en vej til at opnå Indiens kerneinteresser og booste Indiens økonomi og nationale sikkerhed begyndende med den første strategiske partnerskabsaftale med Frankrig i 1998. [13] Siden har Indien underskrevet strategiske partnerskabsaftaler med flere end 35 stater både etablerede magter som USA, Rusland og Kina samt voksende magter som Brasilien og Sydafrika.

Med multi-alignment søger man at samarbejde med flere eller alle parter i en konflikt eller på udvalgte og fokuserede områder. Dette er naturligvis en mere end vanskelig balancegang, hvilket indiske sikkerhedspolitiske eksperter har påpeget. [14] Der er stor risiko for, at f.eks. en eller flere parter føler sig svigtet af Indien, og at strategien derved bliver kontraproduktiv.

Til trods for den skiftende udenrigspolitiske strategi er det gennemgående og altoverskyggende fokus fortsat på beskyttelsen af suverænitet og "preserving its freedom of future choice". [15] Dette kommer bl.a. også til udtryk i forsvarsministeriets årlige rapport fra 2018-19, hvori det anføres, at Indien i adresseringen af internationale udfordringer er: "Guided by the principles of strategic autonomy and mutually beneficial cooperation". [16]

Strategien om multi-alignment er lige nu den mest anerkendte strategi blandt den indiske udenrigspolitiske elite, idet den vurderes som værende det passende kompromis mellem samarbejde, der muliggør og maksimerer udviklingsmuligheder og opretholdelsen af suverænitet og autonom beslutningskompetence.

Indien forbeholder sig derfor stadig retten til at forlade enhver aftale, hvis man opfatter aftalen som enten filosofisk urimelig eller begrænsende for sin rolle i det internationale samfund. Det er også årsagen til, at Indien ikke indgår i deciderede alliancefællesskaber, fordi Indien grundlæggende set stadig opfatter alliancer som en trussel mod national selvstændighed. [17]

Et helt særligt problem i forbindelse med partnerskaberne har været dele af den indiske elites aversion over for bl.a. USA. Indiens forhold til USA er komplekst, og har i mange år været begrænset af USA's støtte til Pakistan. Dette har til tider gjort det vanskeligt for den indiske regering at komme så tæt på USA, som den har ønsket. Modi-regeringen har tilsyneladende haft en mere pragmatisk tilgang til USA; dette muligvis også som følge af daværende præsident Trumps nedskæring i amerikanernes støtte til Pakistan. [18] Der har således historisk været en anti-amerikanisme, der til dels har begrænset det handlingsrum, som indisk sikkerhedspolitik er blevet lavet i.

For at forstå Indiens nye udenrigspolitik må man erkende, som Harsh V. Pant forklarede det på webinarret med Atlantsammenslutningen:

"India talks of its aspirations to be a leading part in the international order, a part that is not simply taking rules from the system, but also shaping rules, global rules. And that aspiration is an underlying threat which binds a lot of the things India is trying to do, whether it is in its immediate neighbourhood, whether it is in the larger maritime space which is now called Indo Pacific or whether it is in its engagement with Europe, Western Europe and the US."

2

Indiens regionale udenrigs- og sikkerhedspolitik

www.atlant.dk

Indiens regionale udenrigs- og sikkerhedspolitik

Bharat Karnad, der har været national sikkerhedsrådgiver, har beskrevet Indiens behov for et forsvar på følgende vis:

“China's domination of the east Asian seaboard and the Asian heartland, Japan and the United States enjoying stellar status in the Far East and the Western Pacific, and India sitting astride the Indian Ocean - these are the three main powers in the Indo-Pacific region [...] the desirability for India of setting up a layered defense is self-evident.” [19]

Det er med andre ord den trekant mellem Indien, Kina og USA, der styrer sikkerhedspolitikken i særligt den indo-pacifiske region.

Vitalt for Indiens sikkerhed og udvikling er opretholdelsen af sammenhæng i regionen og beskyttelsen af Indiens dominans i Det indiske Ocean. Det ved Indien, og derfor har landet to primære regionale strategier henholdsvis at sikre et tættere samarbejde med sine naboer i regionen gennem “neighbourhood first”- og “net security provider”-politikker samt en opgradering af den indiske maritime kapacitet til at navigere i Det indiske Oceans “blurring of traditional and non-traditional lines in the maritime threat environment”. [20] [21]

En yderligere essentiel regional udfordring er også den indiske-pakistanske-kinesiske trekant, idet det indo-pakistanske forhold forværres, og det sino-pakistanske forhold forbedres. Det indisk-pakistanske forhold vil efter al sandsynlighed fortsætte uændret i nogen tid endnu, da hverken sociale, økonomiske eller civile strukturer synes under markant forandring i Pakistan.

Ligesom det pakistanske militær fortsat har en afgørende rolle i pakistansk politik.[22] Det anstrengte indo-pakistanske forhold vurderes også at være særligt begrænsende for en sammenhængende indisk nabopolitik. [23]

Endelig er Indiens aktuelle grænsekonflikt med Kina i Aksai-Chin-området Indiens mest presserende sikkerhedspolitiske udfordring. Indien og Kina var fra 15. juni 2020 været i aktiv konflikt med hinanden om den de facto grænse Line of Actual Control (LAC), der løber mellem de to i Himalayabjergene. Årsagen til konfliktens eskalering er endnu ubekræftet, men begge parter anklager hinanden for udfordring af status quo. LAC har været en midlertidig de facto-grænse siden krigen mellem Indien og Kina i 1962. I skrivende stund (oktober 2021) har både Indien og Kina udstationeret i op imod 100.000 soldater og tungt militært arsenal på hver sin side af grænsen.

Kina har i øjeblikket erobret, hvad der svarer til 1.550 km² af indisk territorium, og kræver en ny status quo, mens Indien i forhandlingerne kræver at vende tilbage til status quo præ maj 2020.

Indien er meget presset af konflikten. Indien kan ikke modsvare Kina militært, og Indiens økonomiske sanktioner har vist sig ineffektive, men omvendt kan de af både nationale, regionale og internationale hensyn ikke acceptere den kinesiske erobring.

Konflikten og den store kinesiske fordel kan styrke Kinas forhandlingskraft på andre sensitive områder som eksempelvis udviklingen i Det indiske Ocean og Indiens økonomiske og sikkerhedspolitiske infiltrering i Pakistan og Kashmir, hvorfor udfaldet - eller manglen på samme - i grænsekonflikten kan få enorme konsekvenser for Indiens udenrigspolitiske handlerum. For en dybere gennemgang af konflikten og konsekvenserne heraf henvises til Atlantsammenslutningens briefs.

Konflikten og dens konsekvenser er i de ovenstående to briefs præsenteret, hvorfor konflikten ikke vil blive uddybet nærmere i denne rapport.

Indiens naboskab og sammenhængskraft i regionen

Udover den aktuelle grænsekonflikt er Indiens grundlæggende regionale udfordring Kinas generelt aggressive udenrigspolitik. Kina investerer og søger at påvirke stater i Indiens nærområde som Nepal, Sri Lanka, Myanmar m.fl. I årtusinder var staterne omkring Det indiske Ocean bundet sammen af handel, religion, kultur og fælles traditioner, men Kina har på kort tid købt sig ind i disse lande gennem bl.a. store investeringer, herunder særligt i forbindelse med infrastruktur samt våbensalg på nemme vilkår. [25] Kina søger hermed at udlægge en række perler – som på en perlekæde, der binder Kina og dets partnere sammen. [26]

Det bekymrer Indien, fordi:

“the more India rises, the more it must expect Chinese opposition, and it will have to also work with other powers to ensure that its interests are protected in the neighbourhood, the region and the world”. [27]

Indien forventer altså større kinesisk opposition til sin stigende indflydelse i regionen og en mere aggressiv kinesisk tilstedeværelse i deres nærområde. Indien ser derfor netop strategiske partnerskaber som nødvendige for at kunne beskytte sine interesser.

De regionale fællesskaber SAARC og BIMSTEC

Premierminister Narendra Modi har siden sin indsættelse i 2014 haft det som sin mærkesag at styrke forholdet til de nærmeste naboer begyndende allerede fra selve dagen for hans indsættelse, idet han inviterede alle statsledere fra de otte SAARC-medlemsstater (The South Asian Association for Regional Cooperation) til at vidne indsættelsen. [28]

Siden 1985 har SAARC skabt rammerne for meget regionalt samarbejde mellem Indien, Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Maldiverne, Nepal, Pakistan og Sri Lanka. [29] Effekten af samarbejdet har fluktueret, men kulminerede ved det 18. topmøde i 2014, hvor det blev erkendt, at det var på tide at *“reinvigorate’ SAARC and revitalize’ the bloc as an effective vehicle to fulfill the developmental aspirations of the people”*. [30]

Modi talte på mødet for større indisk engagement og investering i regionen med henblik på infrastruktur, handel, arbejdsvisum, teknologi og sundhed. [31] Imidlertid synes SAARC ikke at fungere, hvorfor Indien må finde andre løsninger.

Et større indisk engagement i regionen er nødvendigt for opretholdelsen af sammenhængskraften, eftersom der hersker en oplevelse blandt de nærliggende kyststater af, at Indien har forsømt de øvrige medlemmer i SAARC - både hvad angår fælles politisk vision og perspektiv, men også helt grundlæggende med henblik på magtasymmetri og de massive forskelle i økonomisk udvikling. [32]

Det er muligvis også årsagen til, at *“Beijing is pushing what it calls a regional economic cooperation architecture to facilitate trade connectivity, integration of markets, and economic and financial policy coordination”* og dermed udfyldte det hul, som Indien ikke selv har formået at udfylde. [33]

Modi og hans regering har også søgt at styrke det regionale samarbejde gennem BIMSTEC (Bay of Bengal Initiative for Multi Sectoral Technical and Economic Cooperation), der er en regional organisation bestående af syv stater; Bangladesh, Bhutan, Indien, Nepal, Sri Lanka, Myanmar og Thailand. [34] [35]

Eksempelvis omtales det fjerde BIMSTEC-topmøde i Katmandu i august 2018 som *“instrumental in giving regional cooperation under BIMSTEC a significant push [...] for intensifying regional cooperation in key areas [...]”*. [36]

Det intensiverede engagement i regionen afslører en grundsten i indisk regional udenrigspolitik, som de ser nødvendige for at opretholde deres egen sikkerhed, velstand og mulighed for udvikling.

Quadrilateral Security Dialogue QUAD – Asiens NATO

I gennem de seneste år har Indien, USA, Japan og Australien udviklet Quadrilateral Security Dialogue (QUAD), der af nogle omtales som Asiens NATO. Japan lancerede dialogerne tilbage i 2007. Det er på ingen måde en formel alliance, som NATO er det. Til gengæld kan det ses som en udfordring af Kina fra de demokratiske stater i regionen, og QUAD holder døren åben for andre deltagere. I USA er der flere, der ser det som det første skridt imod etableringen af et "NATO" i Asien, der kan modbalancere Kina. QUAD ønsker at styrke den ordensbaserede verdensorden. [37] Derved bliver QUAD til et modsvar til Kinas ageren i Det sydkinesiske Øhav.

Indiens multi-alliance-tilgang giver sig klart til kende i QUAD. På den ene side ønsker man at optage dialog og indgå partnerskab med USA, Japan og Australien. Samtidig holder man igen, så man kan have et fungerende bilateralt forhold til Kina. [38] Endelig ser man ikke QUAD som den eneste måde at samarbejde med de involverede stater. [39]

3

Indiens maritime sikkerheds- kompleks og Kinas maritime silkevej

www.atlant.dk

Indiens maritime sikkerhedskompleks og Kinas maritime silkevej

Indien har et stort fokus på deres maritime domæne, hvilket QUAD er et eksempel på. Shishir Upadhyaya, der er tidligere søofficer og efterretningsofficer i det indiske forsvar, beskriver i sin analyse af Indiens maritime strategi Indiens geostrategiske position som

"India's maritime environment in the Indian Ocean region is a complex interplay of several factors, predominantly, the unique geography of the region with various choke points, an abundance of strategically important natural resources, and the proliferation of non-traditional security threats that require urgent attention." [40]

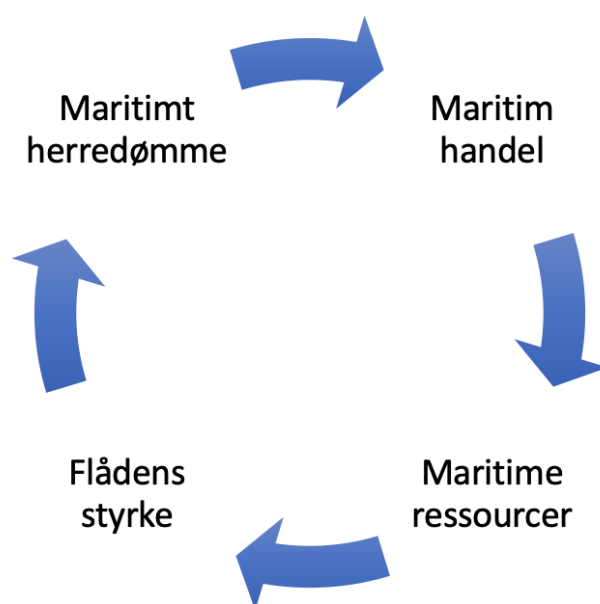
Indien er både skeptisk og bekymret for Kinas gigantiske "Belt and Road initiative" (BRI) - herunder særligt Kinas maritime silkevejsprojekt, der forventes at begrænse Indiens indflydelse. Dette, fordi infrastrukturen skal krydse Det indiske Ocean, og derudover også fordi det "seeks to build and augment the maritime infrastructure along the sea routes in the Indo-Pacific region[...]" [41]

Den nye Silkevej - Belt and Road

Det frygtes, at “China may use its economic power to increase its geopolitical leverage, and in doing so intensify existing security concerns for India”. [42] I tillæg hertil er den udbredte forståelse i Indien af autonomi over Det indiske Ocean også, at det er garant for Indiens fremtidige muligheder, hvorfor man er nødt til at forblive inden for Indiens indflydelsessfære.

Helt konkret består den kinesiske trussel i Kinas satsning på den maritime silkevej, der via Sea Lines of Communication skal sikre Kina fortsat vækst. Ad søvejen skal Kina sikres adgang til energi, råvarer og mineraler og samtidig øge indtjening ved handel og sikre adgangen til nye globale markeder. [43] For såvel Kina som Indien er erhvervs politik lig med sikkerhedspolitik.

Sammenhængen mellem erhvervs politik, handels politik, søfart og sikkerhedspolitik er blevet beskrevet af den amerikanske strateg Alfred T. Mahan som en cyklus, hvor der er en nøje sammenhæng mellem det at have en civil handelsflåde, en flåde og så udvikle sig til en stormagt. [44]

Den kinesiske præsident Hu Jintao beskrev i 2003 “Malacca Dilemmaet”. [45] 80% af Kinas handel går gennem Mallacastrædet herunder alt dets olie. Derfor er Kina helt afhængig af sejlads via et maritimt chokepoint, som Kina ikke selv har kontrollen over.

For den kinesiske regering, der i så høj grad satser på at styrke den økonomiske udvikling og herigennem øge den gennemsnitlige levestandard for den kinesiske befolkning, er det et stort sikkerhedspolitisk dilemma, der kan true den kinesiske stat. Forventningen hertil har gjort den kinesiske regering særlig sårbar og følsom over for forstyrrelser i søfarten, hvorfor den kinesiske regering har øget sin militære maritime tilstedeværelse markant for at beskytte, hvad den anser som vitale handelsruter.

I det kinesiske defence white paper fra 2015 udstikkes en militærstrategi. Heri står bl.a.:

"The seas and oceans bear on the enduring peace, lasting stability and sustainable development of China. The traditional mentality that land outweighs sea must be abandoned, and great importance has to be attached to managing the seas and oceans and protecting maritime rights and interests. It is necessary for China to develop a modern maritime military force structure commensurate with its national security and development interests, safeguard its national sovereignty and maritime rights and interests, protect the security of strategic SLOCs and overseas interests, and participate in international maritime cooperation, so as to provide strategic support for building itself into a maritime power." [46]

Denne maritime tilgang til strategi minder i meget høj grad om Mahans tanker, hvorfor Kinas maritime strategi i høj grad ender med at handle om kontrollen med havet (Command of the Sea). Kina forsøger at begrænse Indiens geostrategiske fordel og etableret regionale flådebaser i det Indiske Ocean. [47] Kina vil ikke længere kun beskytte "offshore waters", men kombinere dette med "open seas protection" og derfor "build a combined, multi-functional and efficient marine combat force structure". [48]

Alfred T. Mahan - amerikansk flådestrateg, der bruges den dag i dag i kinesisk, amerikansk og russisk flådestrategi.

Med andre ord er Kina i gang med at udvikle en Blue Water flåde, der ikke kun opererer langs kysten, men har en langt større operationsradius, hvilket ses med kinesiske operationer helt op i Arktis. Den kinesiske satsning på arktiske sejlruiter skal i øvrigt ses som et modsvar til Malacca-dilemmaet.

Indien er meget opmærksom på Kinas maritime oprustning i Det indiske Ocean, og derfor vurderes den indiske flåde også til at være det mest fremadskuende af de militære værn. [49] Indien har ændret sin maritime strategi fra "deterrence by denial" til "deterrence by punishment". [50] Det betyder, at Indien nu i langt højere grad vil afskrække modstandere (læs Kina og evt. Pakistan) ved at øge modstanderens omkostninger. Dette vil man gøre ved at agere offensivt over for fjenden og flytte kampen til dennes territorium. [51]

Konkret står Indiens forstærkede maritime fokus på tre ben:

- Indkøb af militært materiel og dermed oprustning af konventionel kapabilitet - herunder ubåde, opbygning af en hangarskibskapacitet, fregatter, helikoptere, droner og maritime overvågningsfly.
- Optimering af den maritime, infrastrukturelle udvikling ved anskaffelser af nyt radioudstyr og ikke mindst opbygningen af flådebasen INS Kadamba, der, når den er fuldt udbygget, skal være den østlige hemisfæres største flådebase.
- Forbedre militære, strategiske partnerskaber med nærliggende kyststater til Det indiske Ocean som Maldiverne, Mauritius og Seychellerne. Derudover også gennemføre militære øvelser med stater som eksempelvis USA, Japan, Australien, Vietnam, Indonesien, Frankrig og Singapore. [52]

Indien ser sin sikkerhed kompromitteret som følge af Kinas infiltrering i de nærliggende kyststater i Det indiske Ocean samt Kinas øgede maritime tilstedeværelse. Indiens regionale udenrigs- og sikkerhedspolitik er derfor med sigte på at beskytte og opretholde deres autonomi og en regelbaseret orden i og omkring Det indiske Ocean og dermed bevare deres geostrategiske fordel overfor et fortsat mere udfordrende Kina.

4

Det tættere sino-
pakistanske
forhold puster til
gløderne

www.atlant.dk

Det tættere sino-pakistanske forhold puster til gløderne

En essentiel regional udfordring er den indiske-pakistanske-kinesiske triangel, fordi der hersker en enorm magtasymmetri de tre stater imellem. Indien og Pakistan har bilateralt siden briternes afkolonisering i 1947 haft grænseuensigheder og voldsomme konflikter centreret omkring Kashmirregionen, der gentagende gange er eskaleret til deciderede krige i 1948, 1966 og 1999. [53]

Forholdet mellem Pakistan og Indien har været betændt siden den første krig i 1948, og har siden været præget af ustabilitet, konflikt og terror uden udsigt til forsoning. I tillæg hertil har konflikten mellem Indien og Pakistan også stor betydning for de to staters bilaterale forhold til andre stater, fordi de er særligt følsomme over for andre staters stillingtagen til netop denne konflikt; som nævnt har dette netop haft betydning for Indiens forhold til USA.

Udviklingen i det kinesisk-pakistanske forhold skal ses som et svar på Indiens voksende magt. [54] Indien er dermed “the strategic glue that holds the China-Pakistan relationship together”. [55] Dette hovedsageligt som følge af den indbyrdes magtasymmetri. Indien er Pakistan overlegen, men Kina er på nuværende tidspunkt fortsat Indien overlegen, og det skaber en konstellation, hvor det er opportunt for Kina og Pakistan at samarbejde om at begrænse Indiens regionale indflydelse, hvilket gør det svært for Indien at skabe en sammenhængende indisk nabopolitik.

Det sino-pakistanske forhold vokser betydeligt, og er i dag tættere end nogensinde. De to stater har bl.a. udvekslet atomhemmeligheder, og Kina har også her investeret massivt i pakistansk infrastruktur, der bl.a. forbinder det vestlige Kina med Det arabiske Hav gennem Pakistan. [56] I tillæg hertil spiller Pakistan og Kashmirregionen en stor geografisk rolle for udførelsen af Kinas silkevejsprojekt, og det opfattes i Indien

som ren provokation, eftersom Indien betragter hele Kashmir som en integreret del af den indiske union. Det tætte sino-pakistanske forhold puster derfor til de allerede eksisterende og ekstremt sensitive gløder, der hersker mellem Indien og Pakistan, men også mellem Indien og Kina.

Som det fremgår af ovenstående, oplever Indien deres sikkerhed kompromitteret som følge af Kinas forhold til Pakistran, deres infiltrering i Kashmir og de nærliggende kyststater i Det indiske Ocean samt Kinas øgede maritime tilstedeværelse, også i Det indiske Ocean.

Indiens regionale udenrigs- og sikkerhedspolitik er derfor med sigte på at beskytte og opretholde sin autonomi i og omkring Det indiske Ocean og dermed bevare sin geostrategiske fordel og autonomi over for et fortsat mere udfordrende Kina. Dette vil Indien som nævnt gøre gennem bl.a. aktivt at søge strategiske partnerskaber med hovedsageligt vestlige stater.

Møde mellem premierminister Narendra Modi og præsident Joe Biden, White House, 2021.

ERECTED TO COMMEMORATE THE LANDING
IN INDIA OF THEIR IMPERIAL MAJESTIES
KING GEORGE VI AND QUEEN MARY
ON THE SECOND OF DECEMBER MCMXII

4

Konklusion

www.atlant.dk

Konklusion

Den regelbaserede verdensorden både globalt og regionalt er udfordret. Nye systemer og ordener presser sig frem, og det er i disse forandringer, at Indien nu må (gen)etablere sig som den magt, der er Indiens selvbevidsthed retfærdig. I forsøget på dette har Indien de seneste få år ændret strategi og udenrigspolitisk fokus. I dag er Indien udtalte omkring sin vidtrækkende og internationale ambitioner og imødekommenhed over for koalitioner og strategiske partnerskaber.

Indiens altoverskyggende trussel er Kina og det kinesiske pres på Indiens territorium og naturlige indflydelsessfære. Kina forsøger ad økonomiske omveje at omslutte Det indiske Ocean og de omkringliggende kyststater og dermed inddrage Indiens geostrategiske fordel i området.

Kontrol over Det indiske Ocean er en central del af den indiske selvforståelse, og Indien ser derfor ethvert forsøg på øget kinesisk tilstedeværelse i området som provokation af status quo. Foruden Kinas infiltrering i Det indiske Ocean og dets kyststater er også Kinas voksende relation til Pakistan en enorm udfordring for Indien. Den kapacitetsmæssige asymmetri mellem de tre parter gør det opportunt for Kina og Pakistan at samarbejde om at modbalancere og begrænse Indien og nærmest umuligt for Indien at forsvare sig.

Kina er Indien overlegen på alle parametre. Indien kan derfor hverken modsvare Kina militært, men har heller ikke den nødvendige økonomiske forhandlingskraft til at svække Kinas interesse for yderligere provokation i området, hvorfor deres økonomiske sanktioner indtil nu har været ineffektive.

Til at modsvare og begrænse Kinas engagement i regionen er Indien derfor nødt til at samarbejde med eksempelvis QUAD og tage mod USA's udstrakte hånd, der også har det i sin egen nationale interesse at begrænse Kinas indflydelse.

Konklusion

Præsident Biden har proklameret etableringen af en koalition af demokratiske stater til netop at modbalancere Kinas stigende indflydelse, hvori Indien forventeligt vil indgå som en absolut nødvendig partner.

USA og Indien har historisk tidligere også samarbejdet om at begrænse Kinas indflydelse i regionen, og som professor Tanvi Madan sagde ved Atlantsammenslutningens webinar d. 6. januar 2021: *“In some way this idea that China is driving these two countries together the US and India is in an instance of history if not repeating itself then at least rhyming”*. [57]

I den kommende tid er det afgørende for Danmark isoleret, men også som medlem af EU, at forholdet mellem Indien og Danmark/EU baserer sig på mere end blot økonomisk fordelagtige aftaler. Der har tidligere hersket en opfattelse i Indien af, at EU ikke har interesseret sig for Indiens geopolitiske udfordringer, truslen fra Kina, og at EU i det hele taget ikke var relevant for Indiens nationale interesser; men Indien har set en udvikling i EU i relation hertil samt et fornyet syn i EU på eksempelvis Kina, og Indien ser nu i højere grad EU og de respektive europæiske lande som vigtige partnere i opretholdelsen af en regelbaseret orden. [58]

Danmark bør både bilateralt og i samarbejde med EU udnytte dette momentum og styrke forholdet til Indien på yderligere områder som teknologi, strategi, fælles geopolitisk forståelse og opretholdelsen af en regelbaseret verdensorden.

En tungere dansk og mere sikkerhedspolitisk tilstedeværelse ved ambassaden i New Delhi vil muliggøre en større forståelse for regionale spændinger i Asien og et højere beredskab i forhold til kriser, der netop gør det muligt at tale et fælles strategisk sprog. Endvidere vil en større dansk tilstedeværelse med et ikke-handelsorienteret perspektiv også muliggøre et tættere samarbejde med Indien på flere niveauer - helt overordnet ved at indgå i den koalition af demokratiske allierede, som den amerikanske præsident

Konklusion

Joe Biden forventes at igangsætte, men også mere praktisk ved øget støtte til dansk (forsvars)industri i Indien.

Det er i Danmarks fundamentale nationale interesse at styrke samarbejdet bilateralt og i samarbejde EU med Indien og følge udviklingen i Asien, hvor dele af stormagtsopgøret vil finde sted de næste par år, og hvor vi må forudse, at en række kriser vil tage deres udgangspunkt.

Den hastige regionale udvikling og den store amerikanske interesse tvinger Danmark til nu også at tage stilling - og ikke kun som følge af USA's fornyede fokus på og position til Indien, men det er også i Danmarks egen fundamentale nationale interesse.

Atlantsammenslutningen anbefaler derfor, at det må overvejes at forstærke den danske repræsentation i New Delhi med f.eks. en forsvarsattaché.

Det er vitalt for et dansk-indisk forhold, at dette bygger på andet end økonomisk fordelagtige aftaler. Danmark bør både bilateralt og i samarbejde med EU styrke og udvikle samarbejdet og kommunikationen til Indien på det sikkerhedspolitiske område og inddrage fokusområder som teknologi, strategi og opretholdelsen af en regelbaseret verdensorden. En forsvarsattaché i New Delhi vil muliggøre netop dette og muliggøre større dansk tilstedeværelse i en region, hvor fremtidige stormagtsopgør risikerer at udspringe fra.

Litteraturliste

Ayres, Alyssa (2018): Our time has come. A Council on Foreign Relations Book; Oxford University Press.

BIMSTEC (2020): About BIMSTEC. Fundet på:https://bimstec.org/?page_id=189(28/10/2020).

Chandra, Vikash (2017): Modi Government and Changing patterns Indian Foreign Policy. *Jadavpur Journal of International Relations* 21(2) 98–117.

Das, Angana (2016): India's Neighbourhood Policy: Challenges and Prospects. *Jindal Journal of International Affairs*, Vol. 4, Issue 1.

Hall, Ian (2016): Multialignment and Indian Foreign Policy under Narendra Modi. *Routhledge, The Round Table*, 2016 Vol. 105, No. 3, 271–286.

Harold, Scott W., Tanvi Madan & Natalie Sambhi (2020): U.S. - Japan Alliance Conference: Regional Perspectives on the Quadrilateral Dialogue and the Free and Open Indo-Pacific. Rand National Security Research Division.

IIT Madras China Studies Centre (13/08/2013): The Malacca Dilemma. Fundet på: <https://csc.iitm.ac.in/articles/malacca-dilemma>(12/01/2021).

Joshi, Yogesh & Anit Mukherjee (2019): India-China Maritime Competition; The security dilemma and India's naval strategy. Edi: Rajesh Basrur, Anit Mukherjee, T.V. Paul. Routhledge.

Karnad, Bharat (2015): Why India is not a great power (yet). Oxford University Press.

Manohar Parrikar Institute for defence studies and analyses (2015): Abhijit Matele asked: What is 'multi-alignment' and how it is different from 'non-alignment'? Is India moving towards 'multi-alignment' in the current context? Fundet på: <https://idsa.in/askanexpert/multi-alignment-non-alignment-india>(12/01/2021).

Menon, Shivshankar (2020): India's Foreign Affairs Strategy. Brookings Institution India Center.

Ministry of Defense (2018): Annual Report 2018-19. Government of India.

Ministry of Foreign Affairs Japan (07/06/2018): Japan-Australia-India-U.S. Consultations. Fundet på: https://www.mofa.go.jp/press/release/press4e_002062.html(12/01/2021).

Litteraturliste

Nehru, Jawaharlal (1963): Changing India. Foreign Affairs 41, no.3.

Upadhyaya, Shishir (2020): India's Maritime Strategy; Balancing Regional Ambitions and China. Routledge.

Panda, Jagannath P (2018): India's call on China in the Quad: A Strategic Arch between Liberal and Alternative Structures. Rising Powers Quarterly, Vol. 3, issue 2, 2018.

Pant, Harsh V. & Ritika Passi (2017): India's Response to China's Belt and Road Initiative: A Policy in Motion. Asia Policy; Seattle, Issue 24.

Parulekar, Dattesh (2020): Shaping Indian Foreign Policy in the 21st Century. TEDxRGNUL. Fundet på: [https://www.youtube.com/watch?v=cPwwQkaySdY\(26/01/2021\)](https://www.youtube.com/watch?v=cPwwQkaySdY(26/01/2021)).

SAARC (2020): About SAARC. Fundet på: [https://www.saarc-sec.org/index.php/about-saarc/about-saarc\(28/10/2020\)](https://www.saarc-sec.org/index.php/about-saarc/about-saarc(28/10/2020)).

Sehested, Thomas (2010): Indien - Verdens næste stormagt. L & R Business.

Singh, Sushant (2020): Why China is winning against India. Foreign Policy. Fundet på: [https://foreignpolicy.com/2021/01/01/india-china-himalayas-ladakh-standoff/\(26/01/2021\)](https://foreignpolicy.com/2021/01/01/india-china-himalayas-ladakh-standoff/(26/01/2021)).

Statsministeriet (2020): Statsminister Mette Frederiksen's tale ved Folketingets åbning den 6. oktober 2020. Fundet på: [https://www.stm.dk/statsministeren/taler/statsminister-mette-frederiksen-tale-ved-folketingets-aabning-den-6-oktober-2020/\(26/01/2021\)](https://www.stm.dk/statsministeren/taler/statsminister-mette-frederiksen-tale-ved-folketingets-aabning-den-6-oktober-2020/(26/01/2021)).

Stimson (2020): The China-India-Pakistan Triangle: Origins, contemporary perceptions, and future. Fundet på: [https://www.stimson.org/2020/the-china-india-pakistan-triangle-origins-contemporary-perceptions-and-future/\(12/01/2021\)](https://www.stimson.org/2020/the-china-india-pakistan-triangle-origins-contemporary-perceptions-and-future/(12/01/2021)).

The State Council, The People's Republic of China (2015): China's Military Strategy. Fundet på: [http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2015/05/27/content_281475115610833.htm\(02/11/2021\)](http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2015/05/27/content_281475115610833.htm(02/11/2021)).

Webinar med professor Harsh V. Pant d. 02. december 2020. Vises på: <https://www.facebook.com/Atlantsammenslutningen>

Webinar med professor Tanvi Madan d. 06. januar 2021. Vises på: <https://www.facebook.com/Atlantsammenslutningen>

Foto

- Forside: Indiens premierminister Narendra Modi og Danmarks statsminister Mette Frederiksen taler før deres bilaterale møde i Hyderabad House i New Delhi. Foto: Naveen Sharma / SOPA Images/Sipa USA/ Scanpix.
- Side 6: Statsminister Mette Frederiksen møder Indiens udenrigsminister Subrahmanyam Jaishankar. Foto: Philip Meisner, Statsministeriet
- Side 7: Mahatma Ghandi, 1931. Foto: Public domain (Wikipedia)
- Side 9: Indisk-amerikanske flag. Foto: Oleksii Liskonih / Istockphoto.
- Side 10: Harsh V. Pant. Foto Atlantsammenslutningen.
- Side 11: Kargil War Memorial looking at National Highway 1 from the foot of Tololing. Foto: Suryadasika - Own work, CC BY-SA 4.0, Wikipedia.<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=79944207>
- Side 13: Kort: Grænsen imellem Kina, Indien og Pakistan. Foto Atlantsammenslutningen.
- Side 14: Forsider af rapporter. Foto Atlantsammenslutningen.
- Side 17: Amerikansk, japansk, indisk og australsk flag. Foto:<https://aequitasreview.org/how-relevant-is-the-quad-grouping-by-ashok-swain/>
- Side 18: INS Vikrant. Foto: Indian Navy.
- Side 19: Den nye Silkevej. Foto: Atlantsammenslutningen.
- Side 21: Alfred T. Mahan. Foto: Public domain.
- Side 23: Xi Jinping og Imran Khan. Foto: FMPRC https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/zxxx_662805/t1707010.shtml
- Side 25: Møde mellem premierminister Narendra Modi og præsident Joe Biden,. Foto:White House, 2021. Side 26: Gateway to India. Foto PDPics / Pixabay

Noter

- [1] Webinar med professor Harsh V. Pant d. 02. december 2020.
- [2] Webinar med professor Tanvi Madan d. 06. januar 2021.
- [3] Webinar med professor Tanvi Madan d. 06. januar 2021.
- [4] Parulekar, Dattesh (2020): Shaping Indian Foreign Policy in the 21st Century.
- [5] Webinar med professor Harsh V. Pant d. 02. december 2020.
- [6] Sehested, Thomas (2010): Indien – Verdens næste stormagt, s. 8/246.
- [7] Statsministeriet (2020): Statsminister Mette Frederiksens tale ved Folketingets åbning den 6. oktober 2020
- [8] Webinar med professor Tanvi Madan d. 06. januar 2021.
- [9] Webinar med professor Tanvi Madan d. 06. januar 2021.
- [10] Chandra, Vikash (2017): Modi Government and Changing patterns Indian Foreign Policy, s.103.
- [11] Nehru, Jawaharlal (1963): Changing India, s. 457.
- [12] Chandra, Vikash (2017): Modi Government and Changing patterns Indian Foreign Policy, s.103.
- [13] Hall, Ian (2016): Multialignment and Indian Foreign Policy under Narendra Modi.
- [14] Manohar Parrikar Institute for defence studies and analyses (2015): Abhijit Matele asked: What is 'multi-alignment' and how it is different from 'non-alignment'? Is India moving towards 'multi-alignment' in the current context?
- [15] Ayres, Alyssa (2018): Our time has come, s. 118.
- [16] Ministry of Defense(2018): Annual Report 2018-19, s.2.
- [17] Ayres, Alyssa (2018): Our time has come, s. 216.
- [18] Ganguly, Sumit (2019): "Indian Foreign Policy", s. 137.
- [19] Karnad, Bharat (2015): Why India is not a great power (yet), s. 252.
- [20] Ministry of Defense (2018): Annual Report 2018-19, s.2.
- [21] Upadhyaya, Shishir (2020): India's Maritime Strategy Balancing Regional Ambitions and China, s. 1.
- [22] Webinar med professor Harsh V. Pant d. 02. december 2020.
- [23] Das, Angana (2016): India's Neighbourhood Policy: Challenges and Prospects, s.29.
- [24] Singh, Sushant (2020): Why China is winning against India.
<https://foreignpolicy.com/2021/01/01/india-china-himalayas-ladakh-standoff/>

- [25] Upadhyaya, Shishir (2020): India's Maritime Strategy Balancing Regional Ambitions and China, s. 37.
- [26] Karnad, Bharat (2015): Why India is not a great power (yet), s. 349.
- [27] Menon, Shivshankar (2020): India's Foreign Affairs Strategy, s.16.
- [28] Das, Angana (2016): India's Neighbourhood Policy: Challenges and Prospects, s.19.
- [29] SAARC (2020): About SAARC. <https://www.saarc-sec.org/index.php/about-saarc/about-saarc>
- [30] Das, Angana (2016): India's Neighbourhood Policy: Challenges and Prospects, s.19.
- [31] Ministry of External Affairs (2014): Prime Minister's speech at the 18th SAARC Summit.
- [32] Das, Angana (2016): India's Neighbourhood Policy: Challenges and Prospects, s.20.
- [33] Pant, Harsh V. & Ritika Passi (2017): India's Response to China's Belt and Road Initiative: A Policy in Motion, 90.
- [34] Ministry of Defense (2018): Annual Report 2018-19, s.2.
- [35] BIMSTEC (2020): About BIMSTEC. https://bimstec.org/?page_id=189
- [36] Ministry of Defense (2018): Annual Report 2018-19, s.2.
- [37] Ministry of Foreign Affairs Japan (2018): Japan-Australia-India-U.S. Consultations.
- [38] Panda, Jagannath P (2018): India's call on China in the Quad: A Strategic Arch between Liberal and Alternative Structures.
- [39] Harold, Scott W., Tanvi Madan & Natalie Sambhi (2020): U.S. - Japan Alliance Conference.
- [40] Upadhyaya, Shishir (2020): India's Maritime Strategy Balancing Regional Ambitions and China, s. 1.
- [41] Upadhyaya, Shishir (2020): India's Maritime Strategy Balancing Regional Ambitions and China, s. 18.
- [42] Pant, Harsh V. & Ritika Passi (2017): India's Response to China's Belt and Road Initiative: A Policy in Motion, 88.
- [43] Upadhyaya, Shishir (2020): India's Maritime Strategy Balancing Regional Ambitions and China, s. 13.
- [44] Mahan, A.T. (1894/1987): The Influence of Sea Power upon History 1660-1783. S. 23 ff.
- [45] IIT Madras China Studies Centre (2013): The Malacca Dilemma.
- [46] The State Council, The People's Republic of China (2015): China's Military Strategy
- [47] Upadhyaya, Shishir (2020): India's Maritime Strategy Balancing Regional Ambitions and China, s. 15.
- [48] The State Council, The People's Republic of China (2015): China's Military Strategy. http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2015/05/27/content_281475115610833.htm
- [49] Karnad, Bharat (2015): Why India is not a great power (yet), s. 340.
- [50] Joshi, Yogesh & Anit Mukherjee (2019): The security dilemma and India's naval strategy, s.64.

[51] Joshi, Yogesh & Anit Mukherjee (2019): The security dilemma and India's naval strategy, s.65

[52] Joshi, Yogesh & Anit Mukherjee (2019): The security dilemma and India's naval strategy, s.73-74.

[53] Stimson (2020): The China-India-Pakistan Triangle: Origins, contemporary perceptions, and future.

[54] Menon, Shivshankar (2016): As China's Pakistan ties deepen, India needs a strategy to mitigate the fallout.

[55] Menon, Shivshankar (2016): As China's Pakistan ties deepen, India needs a strategy to mitigate the fallout

[56] Riedel, Bruce (2020): As India and China clash, JFK's "forgotten crisis" is back.

[57] Webinar med professor Tanvi Madan d. 06. januar 2021.

[58] Webinar med professor Harsh V. Pant d. 02. december 2020.

Forfatterne

[

Julie Feldbæk Ranneries

Julie Feldbæk Ranneries er ba.scient.pol. ved Københavns Universitet, hvor hun har særlig interesse for dansk og international udenrigs- og sikkerhedspolitik. Julie har også været praktikant ved den danske repræsentation ved NATO, og er efter ophold der vendt tilbage til

Atlantsammenslutningen. Lige nu skriver hun speciale om forholdene i Asien.

Lars Bangert Struwe, ansvarshavende redaktør

Lars Bangert Struwe er ph.d. og generalsekretær i Atlantsammenslutningen. Lars Bangert Struwe har forud for sin ansættelse i

Atlantsammenslutningen arbejdet med strategi og sikkerhedspolitik i bl.a. Forsvarsministeriet, Center for militære Studier og Forsvarskommandoen. Han har udgivet en større samling af faglitterært materiale, ligesom han er forfatter til Atlant Briefs.

Støt Atlantsammenslutningens arbejde

Vi har brug for støtte til vores arbejde.

Støt os via Mobilpay på XXXXXX eller et via sponsorat.

Støt

www.atlant.dk